

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Felirészeli ár
 egy negyedévre 1 fnt 25 kr., félévre 2 fnt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. tized 265. szám, Özv. Fried Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
 és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatal méréseket árjegyzék szerint számít.

A furesa hatóság.

Szentes, 1890. március 11.

A főjegyzői hivatalban közszemlére van kitéve a választók listája, mely különös fontosságot nyer ezuttal azon körülmény folytán, hogy ez évben lesz a tisztújítás és ugyancsak ez évben válik ki a mostani városi képviselőtestületből 50 képviselő. Kiknek helyébe az új választói listában kitantergett és felvett választók fognak 50 új képviselőt választani.

A tisztújításhoz vezető első lépések ez, amelynél jó lesz minden adózó vagy egyebekent szavazójoga igényét tartó polgárnak ügyelni, hogy illetéktele nélkül le ne szorítsák a főkről, mert — ezt újabb hangsúlyozzuk — a szavazati jog ezuttal a tisztújítás folytán különösen nyer fontosságban s a város és önmaga iránt követ el bünt mindenki: ki jogát ily messze kibátó tényezőre való tekintettel nem érvényesíti.

Ugyanez alkalommal azonban, mikor ezt hangsúlyozzuk — épp a küszöbön levő tisztújításra való tekintettel — jó lesz egy kissé visszapillantnunk a múltba és különösen annak utolsó hat évére, hogy lássuk, — mi teendő vár a leendő városi képviselő-testületre s a tisztújításnál milyen hatósággal szemben kell a kirostálás nagy munkáját meg-ejtenie?

Aki csak egy nagyjából fut is végig emlékezetében a múlton és kivált annak utolsó hat éven: lehetetlen elzárkózni azon szomorú tény elől, hogy soha turesább eljárással nem intézte városunk sorsát, mint a jelenlegi.

Eredeti formájából egészen kivetkőzve, ma ez az előjárás a fegyelmi ügyek valóságos tengerében evickél s még ki sem számítható előre: hány tagja ellen kell majd a vizsgálat során újabb fegyelmi vizsgálatot indítani s hányat hivatalától is felfüggeszteni.

Egyhirtelen alig-alig sorolható fel: hány esetben állt be hivatalváltás?

Az árva-penzár egész személyzeténél, ugy a közpénztárnál is egyszerűen. A számvonással kétszer. A közszégi bíróságnál kétszer s ezek közül egy fegyelmi uton. A tanácsban kétszer: Szánthó Lajos tanácsnok és Onody Lajos főjegyző lemondása folytán.

Alig van hát főbb hivatal, mely a hat közigazgatási évet eredeti alakjában hozta ki s hozzá a bekövetkezett változások túlnyomó része fegyelmi uton vált elkerülhetlenné, sőt ezek közt, — súlyosító körülményül — nem is hivatalos hanyagságra, hanem valóságos büntényre esik a túlnyomó rész.

Sikkasztás, hivatalos hatalommal való visszaélés, a legnagyobb mérvű rendtelenség: amerre tekintünk. A köz- és árva-vagyon valóságos Csáky-szalmája.

a hivatalban ülők nem a törvények és szabályrendeletek szigorú örei és betartói, hanem az önkény emberei, kik a törvény keretén kívül tessznek-vesznek kény szerint, elajándékozzák a közjó-vedelmét; végrehajtának főbebezés alatt levő, tehát jogerőre sem emelkedhetett határozatokat; védik a zugrúzat törvénytelenséget; költsézesnek a költségvetések keretén túl, a nélkül hogy a közgyűlés elé pótköltségvetést terjesztendék; toldozzák-foltozzák egyik címet a másikkal s hogy tökéletesen rászolgáljanak a furesa hatóság elnevezésre: hát eltűrik evéken az, hogy, a hivatalokat ellátó tagokon kívül, tagja legyen ezen előjárásának egy sereg hivatalától felfüggesztett, fegyelmi vizsgálat alatt levő egyen is, kik közül kettő-három is a börtön peneszes levegőjét szívja.

Mert a sikkasztás bűnében talált Döme és Török; Kovács Pál, kinek kezén a helypénzből vett el 2600 — 2800 frt, akárha hanyagság folytán is; Götzl Ignác volt számvonó, ki a Döme-féle esetben volt a sikkasztás felmedezője, de azért maga is fegyelmi vizsgálatot kért önmaga ellen; Mikó Pál, a hűtlen számtiszt; Farkas Benedek, Rácz Balint, a közszégi bíróság s kiváló volt kezelői — ök megannyian tagjai ma még ennek az előjárásnak s hiszzen, hogy a fegyelmi ügyek függőben lételevelé laptársunk az alispánt

TÁRCA.

A Futri Tamás tévedése.

Vig elbeszélés. 2.

Itt: Bánfalvi Lajos.

(Folytatás.)

Futri Tamás úr nem volt valami gyenge idegzetű ember. Sőt voltak akik azt állították, hogy mincsenek is idegeli. De amit ez az ékszerész mondott: mintha ő, ki soha semmi ékszer nem tűrt magán, most éppen olyan gyűrűt rendelt volna, amilyent a kisujján hord — ez több volt, mint amit nyugodt vérell eltűrhetett.

Hinni kezdte, hogy ez a szelid mosoly fiatal ember, ki olyan kíváncsian tolja az orra alá az ékszereteket, tulajdonképpen valami esendősről, és már gondolkozni kezdett: miként szabaduljon meg tőle szép szerezvel.

De ahogy kezét tiltólag emelte föl és tekintete akaratlanul a kis ujjához tévedt, egyszerre a saját homlokához kapott, mert a kis ujján valóban ott volt a gyűrű, tökéletes hasonmása annak, mely az ékszerész kezéből csillogott feleje.

Káprázat ez? Varázslat? Boszorkányság?

Az ő kezén egy kis női gyűrű azsur foglalású igaz gyönggyel.

Hiszzen akkor nem az a fiatal ember örült meg, hanem ő maga van közel...

Meglepettsége oly élénken tákrözödött vissza az arcán, hogy az ékszerész gyanakvo pillantással követte mozdulatait.

Nehezen erőt véve magán, hebegé:

— Igen, em-lék-szem! Valóban megrendeltem a gyűrűt és örvendék, többtöbb örvendék, hogy ily gyönyörű szolgáljak ki. A gyűrűt — ah, igen (kivette a tokjából) valóban tökéletes hasonmása az enyémnek. Mintha csak egy kéz munkája volna. Es ára? Elhozza ön a számlát?

Az ékszerészegéd arca ismét mo solyásra vált. A számlát kéri. Nem, ez a járásból nem lehet gonosz szándékkal. A gyönyörű legkisebb arnya is eltűnt arcáról.

— A számlát méltóztatott? — Igen? Hol is van csak. Ah, ime csekélyeség az egész. Csak ötvenket forint. Ily remek foglaltvány! Ily ritka nagyságú igaz gyöngy! Valóban nem sok Magyar, sőt többet ennél.

Tamás ur ugyan nem oszotta e neze tet, de szégyelte volna bevalian, hogy nem igen ért azt ékszerkekhez.

Egy királyi járásbíró, aki fenyves garzonlakást tart a Andrassy-ut egy fenyves palotájában, plane az útezal fronton: nem lehet járati az e fiékekben.

— Igaza van, mondá közönnnyel. Az ár valóban nem sok. Fogja.

Es nagyrusim föl nem verest negelyezve fizetett, mire az ékszerész, a számlát nyugtázva, sassirozó léptekkel hátrált ki az

ajtón, melyen bókolva, mintha csak az orrát akarná érintkezésbe hozni a tulajdon cipője hegyével.

Alig zárult be az ajtó a távozó mögött, Tamás ur zajosan vágta magát egy támlányba.

— Pih! kutya meleg lehet kint! Ötvenket forint egy gyűrűért! Aztan csak tudnam: mi ebből vettem?

Egyik kezében még minlég a nyitott ékszereteket tartotta, a másikkal, melynek kis ujján az a másik, ármányos gyűrű volt, izadó bűstöké simogatta.

— Ferenéz!

Éppen utban volt ismét a pobárszék felé, hogy a „jobbik fajtát” megluzva, helyre pótolja az elmulasztottat és ez a váratlan kiáltás úgy hatott rá, mint akit csin-tesven érnek

— Parancs!

— Látja kend ezt a gyűrűt?

— Igazán látom, tens ifj' uram.

— De ez a gyűrű itt éppen olyan, mint ez a másik itt, a kis ujjamon. Erti kend ezt?

— Ertém, értém De nem tudom...

— Mennyidőzöttet! Kend vén számár!

Mondtam már ékszerész: az is marad egész életében. Hát kendet kerdezuem, ha tudnam?

— Már pedig ha tens ifj' uram nem tudja, mikor annyit bajta a könyvet, iskolá-
 kat: az én szegény eszem még egy sem ér föl oda.

vádolja muladekessággal, mert a kezén lévő fegyvermi ügyek tényleg nem voltak eddig elintézhettek, míg azok, melyek igenis elintézhettek lettek volna már eddigéig is s amelyek elintézésével legalább részben megszabadulhatott volna már előjáróságunk a nevéhez fűződő szegénykövektől, mint amilyen a Kovács Pál és Mikecz Pál fegyvermi ügye — azokat bizony a hivatalos hanyagság fullasztotta bent egy bizonyos fókba és ha tisztelt láptársunk csak tizedrészt amyi fáradságot venne magának az általa émélygésig és untalan feldicsért városi előjáróság szennyescnck szellőztetésére, mint amennyi luzgalmaf arra fordít, hogy a vármegyén a rosszat keresse még a jóban is: aligha rá nem jön, hogy az a bizonyos fiók, a polgármester hivatalos íróasztalának a fiókja.

Olyan már az a fiók, az évek óta benne rakásba halmozódott elnyomott ügyek folytán, akár a Pandóra szelenecéje, melyet ha a polgármester egy önfelédelt pillanatban kinyitna: valóságos fürgetege az elintézetlen ügyeknek kavargója ki belőle.

Éveken át felhalmozódott fegyvermi ügyek; két, ártézi közfürdő érdekében beadott javaslat; elintézetlen felebezesek; elszámolatlan előlegek nyugtái és a hivatalos hanyagság sok egyéb mulasztása lapul meg abban a nevezetes hivatali fiókban, melynek zárjára polgármesterünk egész súlyával mehezül, nehogy csak egy is hamarosan kipattanjon onnan, elintézésért esdve aszolt karjával.

Majd az új ciklusban — talán!

Ez a ujszó, amelynek alajgonolatla természetesen nem lehet más, csak az: „Ha újból megválasztanak, akkor nyertem hat évet s aztán akkor is ráérek ezeket az ügyeket előszedegem. Ha nem választanak meg újból — akkor meg csak nem vagyok boldog, hogy az utódomnak füres fiókot hagyjak. Vesződjék ő ez ügyek elintézésével, tőlem elég fáradság volt, ilyen szép számban összegyűjteni őket.“

— Ostoba bivaly!

— Igenis, kérem alássan, ezt is értem.

És az ostoba bivaly ismét a pohárszék felé ódalgot, sovónon tekintve a karsu nyakú palackra, melynek jobbkéi fajtája ellenállhatlan varázst látzott rá gyakorolói.

Tamás ur a gyűrűk szemlélésébe merült. Gondolat gondolatra ezikázott át agyán; eszme eszmét kergetett, míg végre egy világitó fénysugár hatott keresztül a zűrön.

Lebotba az ékszerkört az asztalra, kezével homlokára ütött és felgorgva ítéltől, egyenesen a vén Ferencz nyakába barult megfogtatva kétszer háromszor, mintegy táncra perülve, miként gyűrűs újat magistra emelve, kiáltá.

— Ferencz, kedves, jó öreg Ferencz! Ez a gyűrű, ez itt mi, amelyik a kis ujjamon van, az övé! Az övé, az övé!

— Az övé? Igen is értem, ténis ifjúrám az övé!

— Igen, az övé: Floráé! Az én imádot: egyetlen angyalomé! Kedves öregem! (Ismét megölelte.) Milyen boldog, milyen nagyon boldog vagyok! Nem nagy idő telik beazonny körül a házhöz, magyarázta komolyra vált arccal. Aztán, aztán a kis fiamat is kend tanítgatja majd a tédin lovagolni, éppen úgy, mint engem tanított. Oh, oh, milyen kabult, ostoba voltam, hogy ez mindjárt nem jutott az eszembe. Flóra gyűrűje az ujjamon; ő a jegyesem — világos! Oh, oh, hogy olyan ostoba voltam!

Hiszen ettől az új ciklustól úgy sem nagy idő választ már el bennünket. Pár rövid hónap mindössze s e rövid idő alatt bizony nem érdemes magát a munkával ölnie: ki tudja, kinek?

Aki esetleg utána jön, tegye be az ajtót.

S akárki lesz esetleg ez az utód: keserves munka lesz e haláltlan mely reá vár. Mert mind-e felhalmozódott rendtelenségek rendbehozása nemcsak munkával, ha költséggel is jár s vajjon nem-e a legbiztosabb módja nálunk a népszerűség elvesztésének, ha valamire, amit anélkül is ellehetett volna annak idején intézni, időn kívül pénzt kérünk a közönségtől.

A közönség nem kérde: akkor: ki is okozta hát ezt a rendtelenséget, melynek rendezése most pénzbe is kerül? Nem okozdik, csak azt hallja, hogy pénzt kell adnia, költséget erre vagy arra megszavaznia, amit normális viszonyok közt rendkívüli kiadás nélkül kell vala elintézni: és haraggal azt sújtja, aki ezt a pénzt, ezt a költséget megszavaztatni kéri, tekintet nélkül arra, hogy vélelemzésében oka-e e rendtelenség okozta költségesnek.

Önkénytelenül is az esetleges polgármesteri utódról beszélünk, mert hiszen olyan természetes az, hogy mind-e felhalmozott rendtelenséget a mostanai hozzuk kapcsolatba. Nem tehetünk másként, bármennyire keressük is részére a meentséget.

Az a sok rút visszaélés, hivatalos hanyagság, közbizalom kijátszása, sőt sikkasztás, bizonyára mind nem történik; vagy legalább nem ilyen halmazatban, ha hatóságunk elén érlyes, munkaszerető, tetterős polgármester áll, ki életet, egy egész ember akaraterejével — hivatalának szenteli; aminthogy egy ilyen polgármester nem is tűrte volna ennyi ideig, hogy azon hatóság tagjai közt, melynek ő a feje — elítélt gonosztevők, felfüggesztett és fegyvermi vizsgá-

lat alá esett ügyének évek sora óta foglaljanak helyet.

Mert ha mind-e fegyvermi ügyet elintézni kívül esett is hatalma körén; ha volt is ezek közt, melyek elintézése más tényezőktől függött: viszont tagadhatatlan, hogy azok egyike sem nyert megoldást, melyeknél az elintézés csupán ő rajta állt s hogy ennek dacára sem szabadtotta meg máig sem a vezetése alatt álló hatóságot e szegénykövektől: e tény maga a legszánandóbban illuztrálja azt, hogy e hatóság presztizsét iránt semmi érzékkel sem bír s ez érzék hiánya súlyosztotta alá e testületet a furcsa hatóság színvonalára.

A városi főjegyzői hivatalban még csak ma és holnap lesz kitéve a községi szavazók új összeírását tartalmazó névjegyzék.

Felhívjuk e körülményre a fentebbiek kapcsán minden adózó, vagy egyébként szavazati jogra igényt tartó polgártársunk figyelmét azzal, hogy kétségeskedés esetén el ne mulassa e névjegyzéket megtekinteni és esetleg megvont szavazó jogát reklamálni.

Mert e szavazók fognak az idén 50 új városi képviselőt választani s az így kiegészített új képviselőtestület feladata lesz a városi tisztújítás megéjtése — melynek ez alkalommal — épp a fent elmondottak folytán, gyökeres reformmal, alapos megrostálással kell járnai.

Oka-e hát? Sajnáljuk, hogy mi nem lehetünk a „Szentesi Lap“nak f. évi 30 ik számában a Götzl-féle véleményel ügyben közzétett felfogásáról oly véleményvel, mint amilyenel nyilatkozott a mi felfogásunkról, mert a legjobb akarát mellett is kénytelenek vagyunk, a „Szentesi Lap“nak ez ügybeni felfogását határozottan bárgyú felfogásnak deklarálni.

Aki egy kis jogi képzettséggel s törvényismerettel bír s a törvény rendelkezéseit nem egyes szakaszok szerint kikapkodva ismeri s veszi fontolóra, — az előtt nem sokáig kell magyarázni, hogy a Döme-féle sikkasztási ügyvel kapcsolatos fegyvermi ügyek miért nem voltak a büntényítő eljárás jögerős befejezéséig elintézhettek.

Bár kerülnék háládatlan foglalkozásokra időt vesztegetni s ahhoz, hogy tatra borsót lánnyunk, semmi kedvünk s bár tudjuk, hogy ez ügyben kifejtett álláspontunk helyességének akármily alaposan történt beigazolása a „Szentesi Lap“ által követett magartatás folytán — elismertetni nem fog: mindazáltal nem restellünk ez időszert megpróbálkozni azzal, hogy a „Szentesi Lap“ meggyőződésére hassunk s felhívjuk jogászi figyelmét az 1886. évi 22. t. c. 106. §-ában foglalt rendelkezésre, amelyben világosan van írva, hogy mily esetekben lehet a fegyvermi eljárást, a büntető eljárást való tekintet nélkül folytatni és befejezni s amelyből meg tudhatja okát annak, hogy a Götzl számvévo fegyvermi ügye miért nem volt elbíráható a bünténynek jögerős ítélettel befejezéséig. S különösen a Götzl számvévo fegyvermi ügye, melyet maga kért elrendeltetni.

Hiába van a „Szentesi Lap“ hivatkozása Gunda Zoltán min. számszert vizsgálatára, mert az csupán csak a Döme és Türök által elsikkasztott összeg mennyiségének megállapítása céljából let: kiküldve, nem pedig arra is, amit neki a „Szentesi

És kezét diadalmi jel gyanánt rázogatva, polkapszében kerüte körül a szobát, míg végre kimerülten hanyatlott támlányába.

Aztán egyszerre ismét feljattant, mint-ha villamos rugó nyomásának engedne.

— És itt fiók, képes vagyok itt ülni nyugodtan csak egy pillanatra is, a helyett hogy ő hozzá sietek, repülve a szerelem szárnyaiban. És kend, kend itt áll és bántal rám tatra nyúl szemmel, mintha én nykapu volnék, a helyett hogy berkoesiert szaladna mely élvigyen ő hozzá — az én Floráimhoz, az én angyalomhoz! Nos, még sem pusztul kend? rivalt az örege, látva, hogy meg mindég nem mozdul. Berkoesiert akarok, nyomban, azonnal! Egy, kettő, három: in-dul!

S hogy gyorsabban menjen, maga is fölta, noszogtatta kifelé az öreget, ki az ajtóhoz még egy fájóalmas pillantást vetett a pohárszék áldására.

Futni Tamás ur pedig, magára maradván még néhányszor körültekintette a szobáját, aztán öltözködését folytatta.

Aprólékos figyelemmel, mértő gondallal végezte e munkát, mint oly egyén, ki az öltözködés művészetének minden titkába behatolt.

Szép akart ma lenni, — ellenállhatatlan . . .

(Folyt. köv.)

Lap" impudál. Az pedig határozottan valótlanság, hogy nem Götzl számvevő fedezte volna fel a sikkasztást.

De legkülönösebb a „Szentesi Lap" említett cikkében az, — melyből csak a Stammer alispán elleni bosszúsága tűnik ki, — hogy egyedül csak a Götzl-féle feyelmi ügy esik neki rosszul, pedig amit mi tudjuk, elrendelendő lett volna a Döme ügyből kifolyólag a feyelmi vizsgálat még más városi tisztviselők ellen is s amint ezekre nézve a feyelmi eljárás folytatásának csak a Döme-féle sikkasztási bűnügy végbefejezése után volna helye: épp úgy áll ez Götzl számvevőre is, ki ellen eddig is a feyelmi eljárás csak azért lett elrendelve, mert azt ő maga kérte maga ellen.

Ha a „Szentesi Lap" abban ütközött volna meg, hogy Döme és Török meg mind ez ideig nincsenek feyelmileg hivatalukból elmozdítva s hogy azok még most is mint felfüggesztett tisztviselők szerepelnek, mert a mostani árvatári pénztárnok és ellenőr csak helyettesített minőséggel bírnak; úgy értenénk mellatlankodását és helyesebbnek kifakadását, mert ily Döme mint Török ellen az előbb hivatkozott szakasz alapján a feyelmi eljárást már régen le lehetett volna és pedig bűnügyük végbefejezése előtt, folytatni s őket hivatalvesztésre ítélni.

Huam azért, hogy az ellenőrzésre hivatott tisztviselők ellen, — kik közzé Götzl számvevő is tartozik — a feyelmi eljárás még eddig befejezve nem lett, lamentálni s kigyót, békát kiáltani (a vampirt nem használjuk, mert az nincs a nótában sem) a neki nem tetsző s általa személyesen gyűlölt alispánra; — az ily eljárás a „Szentesi Lap" részéről csak azt bizonyítja, hogy egy csepp ismerete sincs az ügy jogi természetéről, mert ha volna tudná, hogy igen is nagy köze van a büntényi eljáráshoz ezek feyelmi ügyére, miután abban a vizsgálat arra is ki lett terjesztve, hogy az ellenőrzés gyakorlathoz s mily módon és mértékben, amit bizonyít az a körülmény, hogy Döme és Törökre nézve az elítélésnél enyhítő körülményül éppen az ellenőrzés hiánya vetetett.

Miután pedig úgy Götzl, mint a majdan feyelmi vizsgálat alá vonandó többi tisztviselő feyelmi vétsége s ebből kifolyólag kártérítési kötelezettsége abban áll, illetve azért gyökerezik, hogy a hivatalukkal járó köteles ellenőrzést elmulasztották s miután ez és az, hogy egyéb ok a feyelmi eljárásra ezenkívül van e, vagy esetleg bünrészesség is forog e fenn, vagy csupán feyelmi vétség, éppen csak a büntényi eljárás végbefejezésekor tűnik ki teljesen és kétséget kizárólag: a vannak is látnia kell s az ostobának is meg kell győződnie arról, hogy ezek ellenében a feyelmi vizsgálatnak — ha annak idején elrendelve lett — függőben kellett hagyni, ha pedig nem lett elrendelve annak idejében, akkor a bűnügy jogerős befejezése után elrendelhetné.

Nézetünk szerint ez ügyben legnagyobb hiba akkor követtetett el, mikor Götzl számvevő felfüggesztett, mert az csakúgyan felesleges volt, mivel a felfüggesztést egyáltalán nem indokolta, sőt ha Götzl maga nem kéri maga ellen a feyelmi vizsgálatot, az hivatalból épügy nem lett volna ellene elrendelve, amint nem rendeltetett el a többi ellenőrző közegek ellen sem.

Újdonságok.

Szentes, 1890. márc. 13.

— **Személyi hír.** Zsilinszky Mihály főispán a f. hó 11-én, a déli vonattal Budapestre utazott.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 24-én tartja e havi rendes gyűlését, délelőtt 9 órakor a vármegyeház alispáni elfogadó-termében.

— **Elnökválasztás.** A helybeli iparközlő a f. hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésén, lapunk felelős szerkesztőjét, dr. Mátéffy Ferenczet egyhangúlag elnökévé választotta. A közgyűlésből kiűttség ment a megválasztott lakására, hogy veie megválasztását tudassák és az elnökség elfogadására telkerjék, mire dr. Mátéffy, engedve a közbizalomnak, az elnökséget elfogadta.

— **Mozgósítás.** Ferencz hajdú meghozta a postát és levitte szokas szerint az iktatóba. Az ő dolga: meghozni a postán érkezett hivatalos levelek sokaságát — a többivel nem törődik. Mit hozott a posta? Bélyék hivatalos level kinek osztandó be utazás vegit: ez a jó öreg megyei iktató dolga, ki egy emberrel oda vezgi már nap-napra kétszer is azt a tanulat szigorú leküszöbölésével... olykor motogva, szövegbe is. hogy sok egy embernek, de azért megis elvegezi. Ime, most is, ahogy Ferencz hajdú, hogy tiszteltetésül teszi le az iktatóba a postacsomagot, mely ez alkalommal különösen számos nagy hivatalos levelet bökvenék — már kezében tartja az iktató ur nagy papírvago oltot, hogy felhasítsa vele a borítékok masát és kiszedje a betéket a hivatalos iratokat, melyek minisztereműl, minisztereműl, közegektől, egyetektől, de söt magániektől is érkeznek az ismert tereb-vezekes akábjában. Ott never a posta az iktató asztalon és az öreg iktató gyakorlati szeme különösen egy nagy, testes poksanetán akad meg, mely akkra, hogy bizony meg valami ondoros ómanomból is akarhat. A nagy pakcsinella valóban sajtóságot várás-hatál vonzza az iktató urat. Feszeli, meg itezse s aztán egyszerre, gyors elhatározással hasítja végig a nagy óntoval a borítékok és legkötött hantja ki az ottani csomag betét, melynek egy része esztendőnk kibeszélve, elismerték a mostanihoz: *„A jószág a magyarázat, mint egyelőbb látni az általános mozgósítás elveit, melyek az általános mozgósítás..."* Nem, minek olvasása tovább? O levele elrendelt az általános mozgósítás: kell emelje több? Lazas sietveggel, zölni az a számvevőszobában üvegóra kártyaszalag, a fiatal megyei lezi, a fejgyőzőző ruhán, az iktató az ottani levő alispánnak a par sort, hogy szorgosan telkerje megjelene, mert *„A jószág a magyarázat a magyarázat..."* megvesse elvívni a magyarázatot az általános mozgósítás..."

Für pánhatatál meg is — alispánozva van az egész vármegyeház, dekké hívatónokból imboldog lejtének meze veri fel a folyók vizshangját. Mindenki az iktatóba siet, maga a különben nyugodt fejező is, ki váltig kerdi: hogy vajjon a népökölök is mozgósítva vannak? Mert hogy ez esetben neki is mennie kell. Mire a fejező az iktatóba ér, már körülállják az ondoros frást s jó szerese, hogy emyi ijedi are közeppel is képes megvívni a hideg veret, mert így csakhamar rájön, hogy abban a csomagban egy min. utasítás is van, az alispánhoz intézve s hogy ez utasításból kitűnik, hogy a sok mozgósítást elrendelő nyomatvány csak éppen azért küldetett le, hogy alkalmilag készletben legyen. Az ijedi arok erre egyszerre hosszúra nyulnak, leginkább az iktató, ki legjobban resteli, hogy még az alispánt is elküldött egy extra stafétát. Hej, sokért is nem adna, ha nem tette volna. De meg el sem gondolja ezt jól, mikor az alispán már meg is jön és megérve a fővelést, nem tudja: bosszankodjék-e

vagy kacagja az iktató ur felsülését. Végre is, úgy gondolja, hogy jobb kacagni, mint esetleg csakúgyan egy mozgósítást hirdetni a vármegye közönsége előtt s aztán csakúgyan szívóbi, jót kacag és vele kacag az egész vármegyeházi hivatalosereg, sőt maga az öreg iktató is, ki legjobban örül, hogy az egész mozgósítási hecc ilyen simán, szeremesen folyt le.

— **Március 15.** Szoklatlan ünneppéggel fogjuk megünnepelni az idén március 15-ikét, a magyar szabadságharc kezdetének 42-ik évfordulóját. Az ünnepséget a dalegylet rendezi a megyeház termében délelőtt 11 órakor. Este pedig minden társas egyetben lesz összejövetel, a kaszinóban, mindkét negyvennyolcas körben, továbbá a polgári körben és az iparos ifjak körében is. Az utób nevezett kör ugyanis, a csizmadia céhház termében rendez ez estén társasvacsorát, melyen egy teretek ára férfiaknak a borral együtt 80 kr, nők részére pedig 40 kr. lesz. Mint bennünket a rendezőség értesít, e társasestélyi részvételt 120 nál többen írták eddig alá és aláírások ezután már csak ma estig 8 óráig fogadtatnak el az egylet helyiségében.

— **A csabai háziipar Szentesen.** Bartók Lászlóné urnó, ki egymaga teremtette meg fáradszónal tevékenységével és utánjárásával a csabai női házi ipart és emelte azt a tölkei olyan fokára, hogy ma már fejedelmi szabadság kertünek ki e háziipar termékeiből, a közel jövőben városunkban kiállítás rendez a helybeli nőegylet javára a csabai háziipar termékeiből. A kiállításra való részvételre a rendezőség részéről ajánlat tétetett a kalotaszegi és torontáli háziipar képviselőtében Gyarmati Zsigáné s Kovácsky Saroltának is, azonban elfogaltságuk miatt személyesen nem jelenhették meg Szentesen. Bartók Lászlóné kérték fel, hogy az általuk képviselt vidékek iparából a csabaival együttesen rendezne egy gyűjtemény kiállítás rendezésére. A kiállításnak a legnagyobb érdeket kétségkívül a szövetség gyakorlati bemutatás fogja kölcsönözni.

— **Dalegyletünk Szolnokon.** Hirt adtuk már arról, hogy a jász-nagy-kun szolnokmegyei alispán meghívására dalegyletünk elő fogyn Szolnokra randúli at es ott a vármegyeház dísztermében hangverseny rendez. E hangverseny a f. hó 23-án fog megtartani és másóra a következő: 1. Dalméper, 2. Szarvati Károlytól, ferikar, enekli a dalegylet; 3. Szarvati Székely László egyleti tagtól; 4. Szarvati Székely László egyleti tagtól; 5. Szarvati Székely László egyleti tagtól; 6. Bucsus, szövege *Bujzától*, ferikarra *Dieger Györgytől*, enekli a dalegylet; 7. Szarvati, valamelyik egyi tagtól; 8. Nép-dalok, *Simonyi Kázmától*, enekli a dalegylet; 9. Magyar királyi induló *Huber Károlytól*, Nagy Sándor zongorakísérett mellett enekli a dalegylet. Mint bennünket Szolnokról értesítettek, a meghívott ott már szétküldettek és az egész közönség nagy várakozással néz az érvetetlen igérkező hangverseny elé, melynek a nagy sikerét ez erdeklődés biztosítja.

— **Uri passióz** A ki úr, az a pokolban is úr, hát itt ezen a keservesen sárteken hogy ne volna! Megsüvegei mindenki: a habokját meg egyszerűen eltűri a szegény ember, ha csupa kárával is, mert hát azt hiszi, nem jó az őrlelével kikötni és utjába állni garázdálkodásának, mikor még a rendszer urak is deffliroznak előtte s egyszerűen behungyák a szemekelt, hogy ne lássanak semmit és bedugják a füleket, hogy ne hallják a lámpa őrgekesdörömpölését mikor mellettük elhaladtak. Ilyen nagyúri

mulatságok pedig nem ritkák s némelyik urasr nem szep kis füzetecke memorandumot írhatna a saját *stiklijeiről*. Hanem azt mégis egy kissé veszedelmes dolog volna, minden ember orrára kötni. Néha azonban megeskik, hogy akad valami kotnyeles ember, ki akaratlanul is szemtanuja az ilyen nagyuri mulatságnak s dicső feltételek megörökítve adja át a rövid életű halhatatlanságnak. Történt vala pedig az úr születése után 1889 esztendővel 2 hó és 9 nappal, hogy 3 uri ember előidült istenes János közönségnél, rájuk szándékozva magyarul a patriarhalis szokás az ós szülőköl. Az istenes János azután — valami jövedel igazi magyar ember — szintén ós szokás szerint, addig tartoztatta őket vendégszerző házánál, míg maguk is rá nem mondták, hogy: no most már nem megvéljük el, míg be nem esteledik. És így lön. Elmentek este, mikor már megkettözött szemük előtt minden; a nagy világot meg a lámpák fénye varázsoltá rozsaszínbe. Ezért aztán megmaragultak Talán szegyenlettel, hogy az utjukba eső szemencsetlen pisztokló lámpa szemtanuja illuminált állapotuknak s azt akarták megfosztani. Beverték a lámpát. Az arra bándukoló rendőri járart pedig ijedten húzódtott vissza a csőrümpölestől, mert azt hitték, hogy ezek — urak. Pedig tevedtek, mert az urak más úr puszóját ismerjük: ablakbeverés, spaletták leemlése, kapuk döngése. Lehet különben hogy ez újítás. A szegény lámpagyújtogató pedig másopt ténődve állt meg az őszekzőtt lámpa előtt s az ügy darabokat szedegetve morgomta: „Ez is nagyuri passió, mert hiába! aki úr, az a pokolban is úr!”

— **Eljegyzés.** A 1. hó 8 án tartotta eljegyzési ünnepélyt Jamner Sándor káváházfőpincér Ehrlich Hermína kisasszonnyal, özv. Ehrlich Martonné kedves leányával. Hosszantartó boldogságot kívánunk a jegyeseknek.

— **O Hatalmasága.** Míg odaélt a fővárosban a mezeieket s fözeletet párti ellenlék mindenik magának követel a dicsőség, hogy sikerült az erőnek s gondtelenségű látszó szabadségi kormányt megbondasztva. *Tiszta* Kalmán megbüktantania: míg általános hit szerint e bukást a kormányelnök egy igencéles tulajdoniak, melyet a parlamentben a honosság-törvény revizióra neveztet, mely igencéltől az volt követelt, hogy törvény útján kíván egy külön állapotot teremteni a nagy számozott *Kossuth* Lajos honossága érdekében és a mely íreterrel nem leven képes beváltani: inkább megválik a hatalomtól, semhogy szeszegőve legyen: míg mindez így képezi megbeszélés tárgyát az egész európai sajtóban: addig mi itt Szentesen egyszer csak arra a híre ebredünk, hogy *Tiszát* tulajdonképen a mi helyi Nagyságunk, a *Szentesi Lap szerkesztője* *O Hatalmasága* buktatta meg ki első bomlasztotta meg a esonrádmegyei főispánkieverés kérdésének szonyegre hozásával a kormány egyet és ingatta meg a kinevező helyigminiszter *erőf Telegy* Geza állását. Hogy a mi főispánunk nem *Telegy*, hanem *Boros* nevezte ki s hogy ennek folytán az egész idevonatkozó híre valódanna válik *re kis botással* *O Hatalmasága* keveset törődik. Egyszerűen tüzesi magát rajta. Mert ő ismét csak pillanatnyi hatást vadászott s ha elérte azt: neki ez is elég.

— **Egyleti élet.** A esonrádmegyei orvos-gyógyszerész egyesület a 1. hó 10 én délután 6 órakor tartotta alapszabályszerű havi gyűlést a kaszinóban, mely alkalommal a biharmegyei orvos-gyógyszerész egyesület által kezdeményezett hivatalosan létesítendő orvosi kamarák ügye képezte a tanácskozási tárgyát. Az egyesület elhatározta, hogy előbb tanulmányozni fogja a kamaratelenes nézeteket, hogy így — az ügyet mindkét oldalról megismerve, a szerint, ahogy jönnek iteli, foglalhasson majdan állást.

— **Dr. Károlyi Mór** főorvos rendelést tart naponként 10—12-ig és 3—5-ig dr. Polácsék Albert ügyvéd házánál (III. tized 10. szám alatt.)

X. Hoffmann Jakab divatúró üzletében a legújabb divatú idényékek dús választéka érkezett: cipők, kalapok, ingek, nyakkendők és egyéb divatékek, melyek a nevezett üzletben a legutányabb árban kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Egy kiállítás.

Vegre hat nekünk is volt részünk egy kiállításban. Közvetlenül egy nappal a kiállítás rendezése és megnyitása előtt meghirdette a hatóság, mivel a két helyi lapban, hogy *közgyűlést* *hatalmat* *folytán*, a szarvasmarha és sertés apa állatok megvizsgálásával egyidejűleg, a 1. hó 10 én, vázias mult hétfőn, délelőtt 9 órakor a cédulához melletti vásártérben, *tegyesztése* alkalmas *egy éves bikaborjú kiállítás rendezeték*, mely alkalomra helyben lakos által bevett kiválóbb borjúk díjazására egy db. 20 forintos, egy db. 10 forintos arany és egy db. 2 forintos ezüst taler jutalom tűzéték ki.

Es ott eltelekedett a versenyterem, a kitűzött három díjért való nemes versenyben három darab egy éves bikaborjú, melyek fajuk olyan kiváló diszpeldányai valának, hogy a bíráló bizottság egyet-egyvet sem meharított meg az egy db. két forintos ezüst talerjára.

Hogy a csemevesz jószágok közül, melyek két ezüst forint ényeresere sem találtattak melettkünk, mert kelle mégis egyet a város részére megvenni? az hivatalos titok s bizonyára az is marad az idők végtelenség.

S nekünk nincs is ez ellen semmi eltervetésünk, mert elvégre is abból az egy borjúvásárból nem hárompolhat a városra valami summásabb kár. Hanem igenis magát a kiállítást nem hagyhatjuk szó nélkül.

Nem pedig azért, mert bármilyen esékkel véleményül vagyunk is gazdasági viszonyaink kedvező volta felől; bár jól tudjuk, hogy az állattenyésztés nálunk nagyot, nagyon nagyot hanyatlott: azzal a gondlattal még sem vagyunk képesek megbátorítani, hogy észderien rendezett és idején meghirdetett ilyen nemű kiállításra gazdánk ne hajlanának fel többet 3 db. egy éves bikaborjúnál s ez a 3 is olyan csemevesz legyen, hogy még az utolsó jutalomdíjra sem méltó.

Negyon szomorú volna, ha így volna a valóságban, ha Szentesen, a 30,000 lakossal bíró, átlag mezőgazdasággal foglalkozó városban csak 3 gazda kerülökne, ki bikaborjút nevelt s ez a három se fordítana kelet gondot a nemestésre.

Mi inkább másban keressük és várjuk is felismereni az okát e kiállítás meddő voltának.

Abban, hogy a híresztelés csak az utolsó pillanatban, közvetlenül a kiállítás megelőző napon tetetett közzé és így tanynás gazdáinknak idejük sem volt, esetleg a tanyán nevelkedő ilyen jószágukat a rögtönzött kiállításra felhajtani.

Mert nálunk semmi sem történik idején s míg másból az ilyes mire hetekig kezszülnek és időt engednek a gazdaközösségnek, hogy jószágát egy kissé kitisztogassa az ilyes alakomra, addig a mi előjárásaink eléglet volt tenni gazdasági érdekeinknek azzal, hogy egy nappal előbb meghirdeti a kiállítást, kitűz 3 díjat s aztán — bár a kiállított állatok egyike sem méltó a kiüntetésre, egyet még is megvásárol a város részére csupán az okon, hogy a kiállítás meddő ne maradjon.

Nem tudjuk, többé került e ez a megvásárolt borjú két ezüst forintnál; de elgondolják, hogy bizonyára kevesebb vesztességgel járt volna a városra az, ha oda ítélik neki a harmadik díjat, mintsem az, hogy megvettek és esetleg majd olyan tenyész apaállatot bírnak benne, mely csak csemevesz jószágot nemz.

No, de elmondhatjuk, hogy mi is rendeztünk kiállítást s ha egyebre nem — arra mindenesetre ez is jó volt, hogy egy tanulságot merítsünk belőle:

Azt, hogy nagyon idején való lesz a esonrádmegyei gazdasági egyesület új életre kelteni és avatott kezékre bízni vezetését, hogy aztán az ilyes kiállításokat is az egylet rendezze, bizonyára több figyelemmel és körültekintéssel, mint előjárásúgnak.

Laptulajdonos és felelősszerkesztő: **Dr. Mátéffy Ferenc.**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lejos.**

Hirdetmény.

Szentes város polgármesteri hivatala értesíti a közönséget, hogy a város képviselőtestület kebeléből a folyó év május havában kilépő választott képviselők helyett, a később meghatározandó időben új választás fog eszközöltetni; mi végből a választásra jogosítottak összeírása, a képviselőtestület részéről kinevezett köldöttség által már befejeztetvén, ezen összeírás az 1886. évi XXII. t. cz. 39. §-a alapján a folyó évi március hó 10-ik napjától kezdve öt napon át március hó 14-ik napjáig bezárólag a v. főjegyzői hivatalban közszemlére lesz kitéve; hol is azt a hivatalos órák alatt a mondott ideig bárki is megtekintheti és arra vonatkozó észrevetelét, felszólalását március hó 15-től 19-ik napjáig bezárólag a polgármestri hivatalhoz írásosan beadhatja.

Kelt Szentesen, 1890. évi márc. 7.
SARKADI NAGY MIHÁLY,
polgármester.

Felhívás

Szentes város gazda közönségéhez!

A folyó évi június hó 7—11-ik napján Beosben időleges lőkiállítás fog tartatni, melyen kitűnőbb fajú és minőségű mának, szapos csikóval bíró anyának és 2—3—4 éves kancsa csikók fognak kiállítatni. A kiállítók a magas kormány részéről segélyben fognak részesített, a mellett díjak és érmeik, okmányok fognak a jutalomra méltónak találndó lovak tulajdonosainak kiosztatni.

A közelebbi tudnivalókat írást előírt polgármester és Nagy Imre tanácsnok minden időben tevélységűséggel szolgál.

Felhívattuk ennek következtében minden tulajdonosok, kiknek birtokában kitűnőbb fajú és minőségű lovak vannak, hogy ha ezen kiállításban részt venni óhajtának, ebből szándékukat előírt polgármesterénél 7. évi március hó 24-ik napjáig okvetlenül bejelentsek.

Szentesen, 1890. márc. hó 11. napján:
SARKADI NAGY MIHÁLY,
polgármester.

195. tkv. sz. 890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Rácz János vegrehajtatónak id. Rácz János vegrehajtást szendvő eleni község megszűntetése iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbíróóság) területén lévő Szentes város határában fekvő a szentesi 9721 sz. tjkvben A 4313 b. 3. b és 4313 b. 4. b. rsz. a. foglalt 6 ^{1877/1888} hold terület, egy jószágtestet képező anyáról nádasra és azon levő 8 ik számú tanyaépületekkel, az arverést 849 irtbu ezzel megállapított kiküldési árban elrendelte, és a fennebb megjelölt ingatlan az 1890 évi március hó 24 ik nappán déi e. 9 órakor ezen telek, hatóság helyiségeben megtartandó nyilvános arverésben a megállapított kiküldési árón alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsírának 10% át készpénzben, vagy az 1881. t. c. 42 §-ában jeltett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kifejtött óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez jetteleni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánátpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1890. jan. 31. napján.
A szentesi kir. bíróság mint tkvi hatóság.
TEMESVÁRY, kir. aljbíró.